

TITU NAŠE NAJBOLJŠE ŽELJE

IZ VSEBINE:

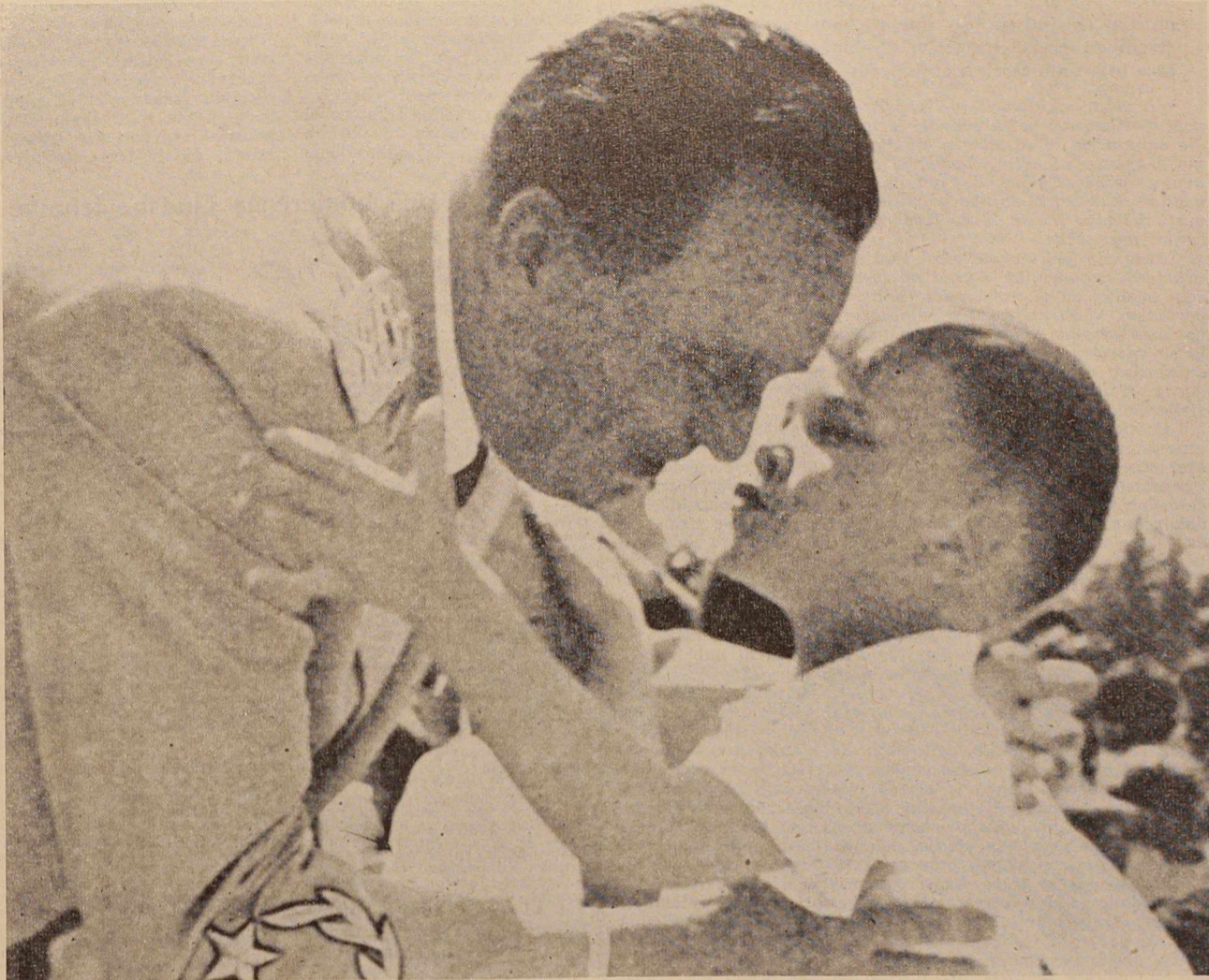
TITU — NAŠE NAJBOLJŠE ŽELJE

PREDSEDNIK TITO — ČASTEN OBČAN POMURSKIH OBČIN

ŠOPEK SPOMINOV NA SREČANJA S TITOM

SPOMIN

IZ KNJIGE »S TITOM V MAJU«

Jutri je Dan mladosti — in jutri je rojstni dan tovariša Tita.

Desetletja so minila. Desetletja, ki nosijo v sebi življenjepis človeka. To je življenjepis, izpolnjen s snovanji o sreči in poln borbe za to srečo. To je življenje, posvečeno in predano samo enemu cilju: sreči vseh. To je podoba življenja, ki je raslo v ponosu in zavesti, da pripada ljudem, ponižanim in preganjanim. To je življenjepis človeka, ki je vodil delavski razred v najhujših spopadih z brezpravnostjo in krivico in pri tem z vzgledi svoje jeklene volje in prepričanja v pravičnost stvari in poti vlival poguma milijonom. Zato jih je vedno vodil zmagovito.

To je Titovih sedemdeset let. Sedemdeset let boja v prvih vrstah, povsod tam, kjer je bilo in je še najhujše, najteže.

Zato je v naših srcih mladost, živa in razigrana mladost osemnajstih milijonov delovnih ljudi socialistične Jugoslavije, ki se danes in jutri zliva v široko reko vsega najlepšega, najboljšega — našemu Titu.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR PETROVCI-SALOVCI

je na skupni seji obeh zborov dne 5. maja 1962 sprejel

ODLOK

JOSIP BROZ TITO, PREDSEDNIK FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
SE PROGLAŠA ZA ČASTNEGA OBČANA OBČINE PETROVCI-SALOVCI

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR LENDAVA JE NA SKUPNI SEJI
A LENDAVAI KÖZSÉGI NEBIZOTTSÁG MINDELU TANÁ
OBEH ZBOROV LJUDSKEGA ODBORA DNE 24. APRILA 1962
CSANAK EGYÜTTES LÉSE 1962. ÁPRILIS 24-ÉN

OBČINSKI LJUDSKI
NAJSEVERNEJŠI
SE ZAHVALO IN
JSTNEM DANU
SLUŽBE V REVO
STIČNE ORGANE

PROGLASIL MEGVÁLASZTOTTÁ

TOVARIŠA JOSIPA BROZA-TITA, PREDSEDNIKA FEDERATIVNE
LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ZA ČASTNEGA OBČANA
OBČINE LE

JOSIP BROZ - TITÓ ELVTÁRSÁT, A LUDSÁV-SZÖVETSÉ
ELNÖKÉT, LENDAVA KÖZSÉG DEZÜLLARÁVA

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR GORNJA RADGONA
JE NA SVEČANI SEJI OBEH ZBOROV DNE 26. APRILA 1962 SPREJEL

ODLOK

O IZVOLITVI TOVARIŠA JOSIPA BROZA-TITA
PREDSEDNIKA FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
ZA ČASTNEGA OBČANA OBČINE GORNJA RADGONA

70

S TEM ODLOKOM IZBIRA OBČINSKI LJUDSKI ODBOR GORNJE
RADGONA ZAHVALO IN PRIZNANJE TOVARIŠU TITU OB 70. ROJST-
NEM DNEVU ZA NJEGOVE ZASLUGE KOT NAŠEMU VODITELJU
V BORBİ IN REVOLUCIJI ZA NACIONALNO OSVOBODITV
NO NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE IZGRADNJO NAŠE
V SEDANJI IZGRADNI NAŠE KOMUNALNEGA SISTEMA.

GORNJA RADGONA, 26. APRILA 1962

PREDSEDNIK OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA
LJUTOMER

PREDSEDNIK TITO ČASTNI OBČAN POMURSKIH OBČIN

V vseh šestih pomurskih občinah — v Ljutomeru, M. Soboti, Lendavi, Petrovcih, Beltincih in v Radgoni — so občinski ljudski odbori v dneh pred prvim majem sprejeli na svojih sejah odloke o izvolitvi tovariša Josipa Broza Tita, predsednika Federativne ljudske republike Jugoslavije, za častnega občana.

S temi odloki so izrekli občinski ljudski odbori zahvalo in priznanje tovarišu Titu ob 70. rojstnem dnevu — za njegove zasluge kot našemu voditelju v borbi in revoluciji za nacionalno osvoboditev, izgradnjo naše socialistične domovine in zlasti še neprecenljivih zaslug v sedanji izgradnji našega komunalnega sistema.

Tako so letos tisoči in tisoči mladincev, ko so nosili štafeto mladosti skozi naša mesta in vasi, ponesli tople pozdrave in najboljše želje tovarišu Titu — našemu častnemu občanu.

Zares: tovarišu Titu — vse naše najboljše želje!

70

JE NA SKUPNI SEJI OBEH ZBOROV DNE 26. APRILA 1962 SPREJEL

ODLOČBO

O IMENOVANJU TOVARIŠA JOSIPA BROZA-TITA,
PREDSEDNIKA FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
ZA ČASTNEGA OBČANA OBČINE MURSKA SOBOTA

8. MÁJ 1962
SOBOTA ZA
NEM DNEV

SKLEP

UREŠNIČENJE IDEJE TOVARIŠA TITA O IMENOVANJU NACIONALNO
TITO JE NAŠO ISZTÖZÖSÉSI, AKTÍV
OMOGŐCİLŐ VSEM SLOVENCİM IN MAJZARUM ZIGELIS
LEHITVÉ TITÓ ELVTÁRSÁT, A LUDSÁV-SZÖVETSÉ
AKTÍVNO SZŐJTE IN VEKJŐCİLÉV V IZGRADNÍ NYARUL
DRAŽBÉNÉKA SÍRTÉMA.

PROGLASA

Josipa Broza Tita,
predsednika Federativne ljudske republike Jugoslavije za častnega občana

PREDSTAVNIKI POMURJA PRI TOVARIŠU TITU

Predsednik republike tovariš Tito je predvčerajšnjim sprejel v Belem dvoru delegacijo jugoslovanskih pionirjev, ki so mu prišli čestitat ob njegovem 70. življenjskem jubileju. V slovenski delegaciji so pomurske pionirje zastopali: Nada Horvat in Bogdan Dernovšek iz Beltincev ter Hermina Mauko in Branko Frančeškin iz Lendave.

Včeraj pa so bili pri tovarišu Titu sprejeti predstavniki Ljudske mladine Jugoslavije, delovnih kolektivov in družbenih organizacij. V jugoslovanski delegaciji Ljudske mladine se je dopoldanskega sprejema pri tovarišu Titu udeležil Aleksander Kučan, predsednik ObK LMS Petrovci-Salovci, medtem ko sta v imenu delovnih kolektivov iz Pomurja izročila tovarišu Titu pozdrave in čestitke Viljem Jastrobnik, vodja obrata Elektro Maribor iz Gornje Radgone in Jože Jelen, delavec lendavske Proizvodnje nafte.

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 24. MAJA 1962
Leto XIV. — Štev. 19 Cena 20 din

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

NAJLEPŠA RESNIČNOST

Med tovarišem Titom in zastopniki pionirjev iz raznih krajev dežele je, kakor po navadi, tekel živahen pogovor. Tovariš Tito je bil vesel, ko je slišal, da se medsebojno obiskujejo, da gredo eni k drugim in da v raznih oblikah razvijajo vzajemne prijateljske zveze.

To pa je ravno dobro, so uganili otroci njegovo misel, zakaj mlajšim se utegne zdeti vse, kar imamo danes, kot nekaj, kar je od nekdaj bilo tako, in kot nekaj, kar nikoli ne more biti drugače. Tako se lahko zdi otrokom. In je prav, da se jim tako zdi.

Zaradi tega je tovariš Tito tudi ob tej priliki otrokom rekel, da sta skovala bratstvo in kel, da sta se skovala bratstvo in enotnost naših narodov v boju in da nas je to veliko

tudi tisto, kar ni dobro in kar je ostalo iz prejšnjih časov.

Tega, kar je ostalo kot slaba dediščina iz preteklosti, ni mogoče zlahka in hitro odpraviti. Ker se je stoletja kopičilo, je vse to moč odpravljati le postopoma.

To so bile misli, ki jih je tovariš Tito približal otrokom s preprostimi besedami.

— Se danes jih je nekaj, — je rekel, — ki ne želijo, da bi bila naša dežela enotna in trdna.

Zato stavi tovariš Tito velike upe v otroke. Od njih pričakuje, da bodo od mladih nog gojili vse tisto, kar je v naši deželi najbolj dragoceno — enotnost ljudstva.

— Čim trdnjša bo naša dežela od znotraj, tem bolj nas bodo spoštovali zunaj. Majhna

Vladimir Nazor:

TOVARIŠ TITO

Kar bilo je pod pepelom v naših srcih plaho skrito, v kres mogočen je raznetil naš tovariš

Tito,
Tito.

Speljal razne je potoke v eno strugo zmagovito in ustvaril silno reko naš tovariš

Tito,
Tito.

Presejal je našo moko skoz rešeto in skoz sito, kruha novega nam mesil naš tovariš

Tito,
Tito.

»STE IZKLIČALI MARŠALOVO IME?«

Gornjeradgonski pionirji — pevci so doslej uresničili že marsikateri načrt. Največkrat ni bilo težav, nekajkrat so bile, kak načrt pa je bil celo prekrižan. Tako tudi turneja med pomurskimi izseljenci v Franciji, za katero se je najboljši trudila podpredsednica Glavnega odbora Slovenske izseljenjske matice tov. Zima Vrščaj. Turneja ni mogla biti uresničena, ker bi terjala prevelika finančna sredstva, ki pa jih ne bi zmogla niti izseljenjska matica niti naši izseljenci. Če bi sleherni načrt uspel, bi bilo našim mladim pevcom res prelepo. Da bi bilo razočaranje manjše, o svojih večjih načrtih, ki lahko spodletijo, mnogo ne pripovedujejo. Spomine na že uresničene načrte pa kaj radi obujajo.

Cepprav so radgonski pionirji prepotovali že tisoče in tisoče kilometrov, ni bilo doslej no-

bene večje nesreče. Če nekdo vesel skoči iz stoječega vlaka gostiteljem nasproti in si pritem zvije nogo, kakor se je zgodilo lani v Bileci, ni tako hudo, saj je bilo po dveh dneh že zopet vse v redu. Kljub temu so starši vedno zaskrbljeni in ko njihovi otroci odhajajo na dolgo pot, ponovno to želijo, češ, če bo naš otrok na potovanju tak kot je doma, ga boste kmalu imeli dovolj in najbrže poslednjič dovolite, da gre z vami. Toda res je, da zaradi slabega obnašanja na turneji ni bil še nihče izključen iz pevskega zbora, prej zaradi tega, ker je doma izostajal z vaj. Brez vaj seveda ni dobrega pevskega zbora, s slabim pevskim zborom pa na turnejo ne moreš in ne smeš. Doslej pa pevski zbor še ni prišel v zadrego, niti zaradi slabe točke v svojem programu, niti zaradi slabega obna-

šanja.

Veliko zanimanje, ki ga kažejo naši pionirji-pevci za kraje, ki jih obiščejo, pa je domačinom gostiteljem še posebno všeč. Vprašanji ni ne konca ne kraja in gostitelji so včasih z odgovori celo v zadregi. Ko so maja leta 1958 obiskali Zvezno ljudsko skupščino, kjer nas je sprejel podpredsednik tov. dr. Pajo Gregorič, sem zaradi nekaterih vprašanj prišel v zadrego tudi jaz. Tovariš podpredsednik je s svojimi izvajanja vzbudil pri mladih poslušalcih veliko zanimanje za delo skupščine, ni pa se mogel z njimi dalje zadržati, ker je imel neodložljive opravke. Zato jih je prosil, naj si sami postržejo, po skupščinskih prostorih pa da jih bom že vodil jaz skupno z nekaterimi skupščinskimi uslužbenci. Ko smo stopili v dvorano zveznega zbora, kjer so tudi skupne seje obeh zborov pod predstvom tovariša Petra Stamboliča, so se pionirji takoj spomnili, da še ni bilo dolgo tega, kar so v časopisih brali o prvi seji skupščine četrtga sklica, o volitvi predsednika republike, pa so hoteli vedeti,

kako je ta volitev potekala. Še več, kako je potekala cela prva seja v celoti. Se to so hoteli vedeti, kje je na primer sedel predsednik skupščine, tovariš Peter Stambolič. Na vsa taka in podobna vprašanja ni bilo lahko odgovoriti. Najprej sem jim moral povedati, da po skupščinskem po-

stalo. Bratstvo in enotnost — to je danes najlepša resničnost naših dni. Toda to ne pomeni, da ju ni treba več braniti in razvijati dalje.

Zatorej: — morate utrjevati prijateljstvo in tovarištvo med seboj in izkoristite v ta namen vse možnosti, — je svetoval pionirjem tovariš Tito.

(Nadaljevanje na 6. strani)

S TITOM V MAJU

BIL SEM GOST PREDSEDNIKA TITA

Med štirim pionirji iz Pomurja, ki so lani ob Dnevu mladosti čestitali predsedniku Titu k rojstnemu dnevu, je bil tudi učence VIII. razreda osnovne šole Ivana Cankarja v Ljutomeru. Takole opisuje svoje srečno doživljanje Franc Rauter, v »Mladem Prelepu« — glasilu pionirjev šole I. Cankarja:

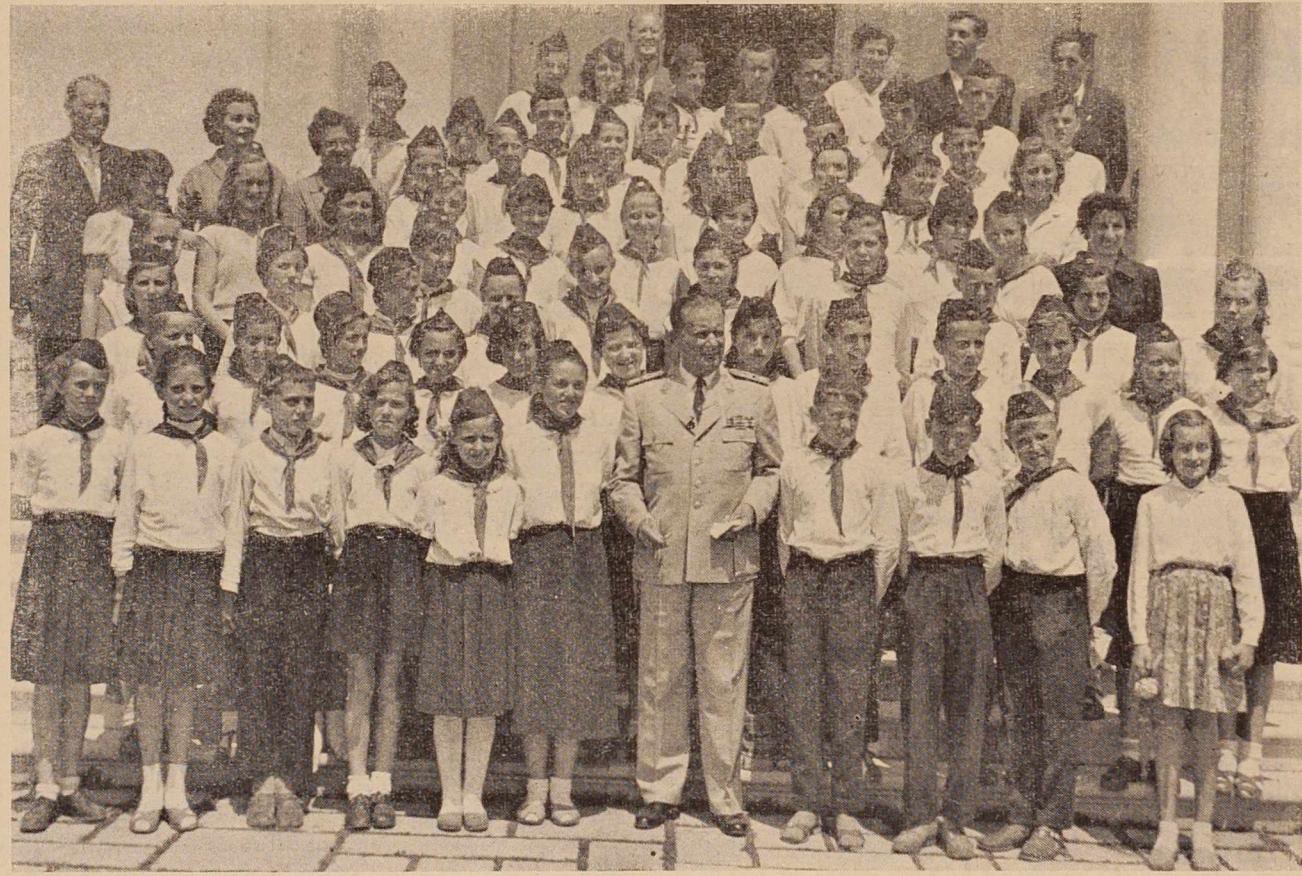
Zjutraj, 22. maja smo se z motornim vlakom odpeljali iz Ljutomeru. Na Pragerskem so se nam pridružili pionirji iz Maribora in okolice. V Zidanjem mostu pa sta ostala delegacija, ki se je pripeljala iz Ljubljane.

Iz Zidanega mostu smo se odpeljali ob polnoči, a že ob petih popoldne smo bili v Beogradu. Tu smo izstopili in se s tremi avtobusi odpeljali v pionirsko mesto, kjer smo prenočili. Prenočevali smo skupno s Crnogorci.

Drugi dan ob šestih smo vstali in se najedli. Okoli osme ure so prišli po nas štirje avtobusi. Odpeljali smo se v delovni kabinet maršala Tita, a od tam v »Beli dvor«. Tukaj nas je sprejel tovariš Tito. Kako srečni smo bili, ko smo ga zagledali. Potem ko smo vsi čestitali maršalu Titu, smo bili pogosteni. V »Belem dvoru« smo se mudili dve uri. Vsaka delegacija se je pred odhodom še slikala s predsednikom Titom. Ko smo odhajali, je še vsak prejel bomboniero. Z avtobusi smo se vrnili v pionirsko mesto. Tam smo imeli kosilo, nato pa smo se odpeljali na ogled mesta. S posebno pozornostjo smo si ogledali muzej NOB na Kalamegdanu in pa zidovje te stare srednjeveške trdnjave. Ogledali smo si tudi živalski vrt.

Ker smo izvedeli, da bo naš vlak odpeljal iz Beograda šele ob pol enajstih ponoči, smo ostali v mestu. Kako veličasten je bil pogled na naše glavno mesto ponoči! Vsa okna so žarela v svetlobi luči, le nad izlivom Save v Donavo je ležala noč.

Okoli devete ure smo odšli proti postaji. Spotoma smo še v neki gostilni večerjali. Ob pol enajstih pa nas je vlak odpeljal proti Sloveniji.

Radgonski mladinski pevski zbor pod vodstvom Manka Golarja v gosteh pri tovarišu Titu

Josip Broz je spoznal Slovenijo že zelo zgodaj, saj je kot otrok malokmečke družine že v šolski dobi odšel od doma in sicer k svoji teti Ani Kolarjevi v Podsredo, kjer je obiskoval 5. razred ljudske šole.

Pred dopolnjenim dvajsetim letom (l. 1911.) ga je pot za kruhom pripeljala v tovarno Titan pri Kamniku. Delal pa je tudi v Strojnih tovarnah in livarnah (Tönnyes) v Ljubljani. Pred tem pa je bil v Sisku, kjer se je izučil ključničarske obrti, pa tudi v Zagrebu, na Češkem in drugih deželah Avstrije.

Kot delavec-kovinar se je začel udeleževati v revolucionarnem gibanju že pred prvo svetovno vojno.

Po vrnitvi iz ruskega ujetništva ob koncu prve svetovne vojne je postal član KPJ ter organizator partijskih organizacij po raznih mestih in industrijskih središčih Hrvaške, zaradi česar so ga preganjali in zapirali. V Partiji se je od vsega začetka boril proti frak-

cionalizmu, ki se je zelo razpalslo. Znan je njegov nastop na partijski konferenci zagrebške organizacije februarja 1928, ko je, branec enotnosti proti frakcionalizmu bil izvoljen za sekretarja zagrebškega MK. CK KPJ pa ga je določil za namestnika organizacijskega sekretarja CK KPJ. Zaradi revolucionarnega delovanja je bil oktobra leta 1927 v Ogulinu obsojen na 7 mesecev zapora. Ker se je pritožil, mu je Kasacijsko sodišče v Zagrebu

Po prestani kazni marca 1934 ga je policija konfirirala v Kumrovcu, ki ga je kmalu zapustil in živel ilegalno v Samoboru. Po sklepu PK KPJ za Hrvaško je odšel na Dunaj, odkoder se je vrnil v avgustu kot kooptiran član Politburoja CK KPJ. Kot tak pomaga pri važnem partijskem delu v Sloveniji. Septembra 1934 se je udeležil v škojijskem gradu v Goricanah pri Medvodah Pokrajinske partijske konference na kateri so bili sprejeti po-

ferenci KPJ pri Ziherlovih, na kateri so sprejeli sklep o ustanovitvi KP Slovenije in KP Hrvatske. Ker je bilo to v času najhujšega protikomunističnega terorja, je jasno, da je posebno l. 1934 in 1935, ko je ostal v Ljubljani enkrat kar tri mesece nepretrgoma, moral pogosto menjavati biva-lišče in iskati zavetje razen pri Ziherlovih še po drugih ljubljanskih stanovanih: tako na primer v Aškerčevi ulici 13, v suterenu Furlanove vile ter pri

leta partijska konferenca, ki je presegla slovenski okvir, saj so na tej konferenci bili zvečini delegati iz drugih pokrajin, samo nekaj jih je bilo iz Slovenije. Potem je pozno jeseni leta 1936 prav tam sledil sestanek s tovarišem Leskoškom, Sušteršičem in drugimi, v začetku 1938 l. pa zopet večja konferenca delegatov iz Slovenije in drugih jugoslovenskih pokrajin. To je bila zadnja pomembna partijska konferenca na domačiji Titove

ferencah in sicer l. 1940 v Leskovcu pri Krškem ter v Voglah nad Vinjem pri Lazah v Judeževi domačiji, ki so jo Nemci leta 1941 požgali. V čas pred to konferenco pada sestanek Tiita, Kardelja, Kidriča in Sušteršiča v gosti v bližini vasi Ježa ob Savi.

Titovo veliko požrtvovalnost karakterizira okolnost, da je na mnoge sestanke prihajal kot ilegalac naravnost iz inozemstva.

V razdobju od leta 1937, ko je prišel Tito na čelo KPJ, do leta 1941, ko je bila Jugoslavija napadena od zunaj, se je po Titovi zaslugi Partija organizacijsko učvrstila, njene vrste so se strnile in poenotile, dvignila pa se je tudi idejno. Z jasnim programom in pravilno partijsko linijo, ki ju je KPS črpala iz Titovih navodil in iz Manifesta Ustavnega kongresa KPS na Čebinovem (18 aprila 1937), je dobro pripravljena pričakala dogodke leta 1941.

IVAN KREFT: PREDVOJNA SREČANJA SLOVENSkih KOMUNISTOV S TOVARIŠEM TITOM

zmanjšalo kazni na pet mesecev pogojno. 14. novembra 1928 pa je bil obsojen na 5 let robije, ki jo je prestajal v preiskovalnem zaporu v Zagrebu in v kaznilnici v Lepoglavi od 30. januarja 1929 do 7. maja 1931, ko je bil premeščen v mariborsko kaznilnico, od koder so ga orožniki 14. novembra 1933, po prestani robiji, eskortirali k Sudbenemu stolu v Ogulinu zaradi odsluženja petmesečnega zapora, na katerega je bil obsojen, kakor že omenjeno, leta 1927 pogojno.

membrni sklepi za nadaljnji razvoj revolucionarnega gibanja in usposabljanja KP. Na tej konferenci se je tov. Tito prvič srečal z mnogimi slovenskimi komunisti. Kmalu potem, oktobra 1934, je bil prisoten na setanku, na katerem je bil Ivan Maček-Matija izbran za sekretarja PK KPJ za Slovenijo. Ta sestanek je bil v dvorišni stavbi hiše Lineta Žagarja v Ljubljani na Resljevi cesti.

24. in 25. decembra je bil navzoč na 17. razpravi kot

Leskošku Francu-Luki v Ciglerjevi ulici 41 in drugod v Ljubljani.

Izven Ljubljane pa je bil najpogosteje pri že omenjeni teti Ani Kolarjevi v Podsredi, odkoder je vzdrževal stike z zagrebško organizacijo in PK za Slovenijo, katerega je pomagal usmerjati in krepiti borbenost slovenskih komunistov. Mnogi važni sestanki ter konference so bili v tem času na domačiji njegove tete ali pa kje v bližini. Tako, na primer, v zgodnji pomladi 1936

tete. Naslednja konferenca je bila namreč na Veliko noč 1938 v St. Pavlu. To je bila konferenca KPS, na kateri je Tito poudarjal važnost vodilne vloge KP v boju proletariata in demokratičnih ljudskih množic za njihovo nacionalno in socialno osvoboditev. Po partijskem sestanku pri St. Lenartu nad Trbovljami je bilo istega leta (1938) še partijsko posvetovanje v Tacnu pod Šmarno goro v hiši Mihe Novaka.

Tov. Tito je sodeloval tudi pri nadaljnjih partijskih kon-

Pomurski VESTNIK

KONČAN JE MEDNARODNI OBMEJNI SEJEM ALPE-ADRIA

MILIJARDA DINARJEV IZVOZA IZ POMURJA

V nedeljo je bil zaključen v Ljubljani mednarodni obmejni sejem ALPE-ADRIA, ki si ga je ogledalo okrog 45.000 obiskovalcev. V ponedeljek je bil na sejmu poslovni dan gospodarskih organizacij. Dokončno pa bo vse uvozne in izvozne posle v kontingentu 2 milijardi lir oziroma 24 milijonov šilingov odobrila Trgovinska zbornica Slovenije do 31. maja. Kakor znano, je na sejmu razstavljalo 17 podjetij iz Italije, 35 iz Avstrije in 91 iz naše države.

Pooblaščen predstavnik kmetijsko-industrijskega kombinata »Pomurka«, direktor obrata »Agromerkur«, Ciril Tručl je po zaključku poslovnega dne med dirigom izjavil, da je sejem služil predvsem za utrditev in navezavo stikov s kupci iz Italije in Avstrije. Sejem je služil tudi namenu, da se poskuša odkriti nove možnosti izvoza določenih izdelkov, ki jih doslej nismo izvažali. Vrh tega se je Pomurje predstavilo javnosti s svojim izborom izdelkov, ki jih delno namerava prodati tudi na domačem tržišču.

Skupna vrednost sklenjenih pogodb za izdelke Tovarne mesnih izdelkov in družbenih posestev znaša 690 milijonov lir, medtem ko je Tovarna mlečnega prahu sklenila kupčije za prodajo mlečnega prahu v vrednosti 60.000 dolar-

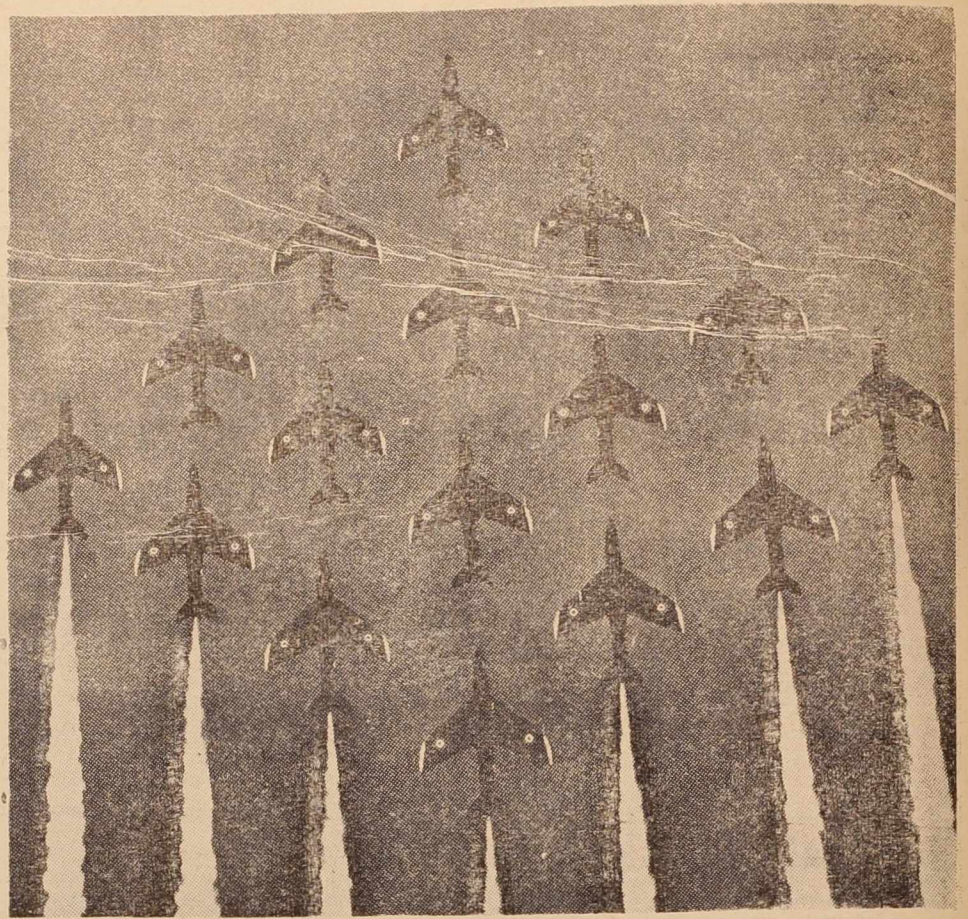
jev. Obrat »Agromerkur« je sklenil pogodbe za prodajo raznih posušenih povrtnin ter vložene zelenjave v višini 150 milijonov lir. Vsi ti konkretno realizirani posli znašajo skupno okrog 1 milijardo dinarjev.

Med kupci je bilo tudi zanimanje za izvoz kremenčevega peska, ki pa ni bil zajet v sejmski listi, vendar se bo to postopoma realiziralo v normalnem izvozu. Dosti večje je bilo zanimanje za jajčni prah in za kristalizirani in fermentirani beljak Tovarne mlečnega prahu. Zanimanje je bilo še za zmrznjeni beljak, vendar ni bilo moč skleniti poslov v okviru sejma, ker so bile v sejmskih listih določene kvote prenižane.

Med ostalimi opažanji in ugotovitvami velja predvsem omeniti, da je tržišče bolj ob-

delano in da so boljši stiki z italijanskimi kupci kot z avstrijskimi, ker je tukaj pomanjkanje obmejnega izvoznika, ki bi vzdrževal stalne stike. Pri prej omenjenih poslih pa je bil sklenjen tudi uvoz za okrog 100 milijonov lir reprodukcijskega materiala za proizvodna podjetja Pomurja.

Predstavniki naših najvišjih političnih in gospodarskih organizacij in ustanov, ki so obiskali razstavo podjetij Pomurja v prizidku glavne dvorane, so pozitivno ocenili ter se pohvalno izrazili o uspešni rasti gospodarskega razvoja Pomurja. B. S.

V ponedeljek so čuvarki našega s vobodnega neba širom po Jugoslaviji lepo proslavili Dan jugoslavanskega letalstva. Na sliki: ESKA drila reaktivnih lovcev, katere večje upravljajo naši piloti

Z zasedanja OLO Murska Sobota

POTREBNA UČINKOVITEJŠA INŠPEKCIJA

V minulem tednu je bila seja OLO Murska Sobota. Odborniki so na skupni seji najprej obravnavali poročilo o poslovanju gospodarskih organizacij za leto 1961 in poročilo o gibanju gospodarstva v letošnjem prvem tromesečju.

V prvem poročilu je bilo navedeno, da so gospodarske organizacije lani ustvarile ne-

kaj nad 20 milijard dinarjev celotnega dohodka, kar je za 13 odstotkov več kot leta 1960. Tako je bil letni plan, kljub znatnemu porastu celotnega dohodka, izpolnjen le z 90,5 odstotki. Čisti dohodek se je lani povečal za 19,2 odst. sredstva za sklade za 11,6 odstotkov, osebni prejemki pa za 22,7 odstotka. V letošnjem prvem tromesečju se je industrijska produkcija zopet znatno povečala, vendar še ni dosegla predvidenega povečanja za

26,3 odstotka. Vzrok je pri nekaterih gospodarskih organizacijah, ki jih je pri delu oviralo neugodno vreme ali pa še ni začela proizvodnja v novozgrajenih obratih. Z zadovoljstvom pa lahko ugotovljamo, da se je stanje v aprilu že izboljšalo.

Za tem so na seji razpravljali še o delu inšpekcijskih služb, ki so za to sejo pripravile obširna poročila. V razpravi so ugotavljali, da je precej dobro delovala veterinarska inšpekcija, bolj učinkoviti pa naj bi bili zlasti gozdarska in kmetijska inšpekcija. Ugotavljali so namreč, da so prav te inšpekcije zaradi neu-

činkovitega dela dopuščale, da so se nekateri izognili izvajanju zakonskih predpisov. Bolj učinkovito bo moralo biti po mnenju odbornikov tudi delovanje inšpekcije za delo. Posebno pomoč naj bi ta inšpekcija dobila od zavoda za socialno zavarovanje in od ustreznih služb v gospodarskih organizacijah. Število nesreč in bolniških dopustov namreč še vedno ne upada. Posebno se je povečalo število nesreč, ki so se zgodile na poti na delo. Kritizirali so tudi nekatere zdravstvene ustanove, ki nočejo pristati na koordinirano delo med gospodarskimi organizacijami in zdravstveno službo. Nekatero gospodarske organizacije so namreč uvedle posebne kartone, na katere naj bi zdravnik ob vsakem pregledu pacienta navedel nekatere podatke, ki bi ustreznim službam v podjetjih omogočali ostrejšo kontrolo.

Na skupni seji je bil izvoljen za novega predsednika Okrajnega sodišča v Gornji Radgoni sodnik Marjan Plaskan.

POSVETOVANJE
V LJUTOMERU

V soboto je bil v Ljutomeru posvet predsednikov delavskih svetov, direktorjev in računovodij gospodarskih organizacij in zavodov, na katerem so se pogovorili o pripravah analiz pravilnikov o delitvi čistega in osebni dohodkov.

Kakor so povedali, bodo te analize pripravili do 26. maja, nakar bodo o njih razpravljale občinske komisije in delavski sveti.

VREME

za čas od 23. maja do 3. jun.

Nestalno s pogostimi padavinami. Razdobja lepega vremena ne bodo trajala več kakor 3 dni.

Praksa in teorija skupni pojem izobraževanja

Kot je znano, je Ljudska skupščina LRS glede bodočega sistema strokovnega izobraževanja že sprejela ustrezna priporočila in jih v obliki odprtega pisma poslala v javno razpravo gospodarskim organizacijam, solskim odborom in drugim družbenim čimteljem. Tri glavne novosti, predlagane za bodoči sistem strokovnega izobraževanja, so: obvezna verifikacija bodočih poklicnih šol, predpisani minimum strokovnega znanja za določene poklice in pogoji, ki bodo odločilni za doseganje družbeno priznanih poklicev.

V Pomurju je poleg rednih solskih centrov (za blagovni promet, gostinstvo, obrt itd.) doslej delovalo tudi več izobraževalnih centrov pri posameznih gospodarskih organizacijah ali pa za več podjetij, ki so se odločila za združeno prizadevanje na tem področju, skupaj. Razen dveh ali treh centrov za izobraževanje (Slatina Radenci, soboska Mura, Kmetijsko gospodarstvo Rakičan) pa ostali centri doslej niso izpolnjevali svojega glavnega poslanstva: izobraževanje delavcev na delovnem mestu, kar pomeni z drugimi besedami: niso povezovali teorije s prakso, pač pa je bilo delovanje teh centrov v glavnem osredotočeno le k zagotavljanju papirnatih kvalifikacij, kar pa je v sedanjem času izpolnjevanje mehaničarje in v industriji vse bolj prodirajoče avtomatizacije odločno premalo. Izobraževanje na delovnem mestu je namreč zamišljeno

tako, da je enakopravni del celotnega izobraževalnega procesa v gospodarski organizaciji: strokovno usposabljanje delavcev na delovnih mestih bi potemtakem morali dosledno uresničevati po učenem načrtu izobraževalnih centrov, kar pa je bila doslej pri nas še zelo redka praksa.

Te pomanjkljivosti bo potrebno vsekakor odločno odpraviti v novem sistemu izobraževanja, ki ga predvidevamo. V prihodnosti bo moč dosežati solske in izobraževalne centre, ki bodo imeli za to tudi ustrezne pogoje (prostore, vsaj 50 odst. lastnega predavateljskega kadra itd.), verifikirati kot poklicne šole, ki bodo v skladu s potrebami izoblikovale ustrezne profile za posamezne poklice, uveljavljale predpisani minimum za dosego poklicev in dajale za te poklice po končanem šolanju tudi družbeno priznana spricevala, ki bodo imela pravno veljavo za vso

državo. Take poklicne šole bo moč ustanoviti ali v ta namen verifikirati že obstoječe izobraževalne centre za posamezne večje gospodarske organizacije, za več gospodarskih organizacij skupaj ali celo za posamezne gospodarske stroke. V Pomurju imajo še največ pogojev za poklicne šole dosedanja solska centri za blagovni promet, gostinstvo in obrt, center za izobraževanje pri soboski »Muri« itd. Očitna potreba po poklicni šoli se bo prav gotovo pokazala tudi v lendarviski Proizvodni nafti, kjer so na letnem občnem zboru sindikalne organizacije ugovorili, da sprično odločno reusmeritve proizvodnega procesa čez leta sploh ne bodo potrebovali nekvalificirani ali polkvalificirane delovne sile. Skupščinsko priporočilo tudi ne izključuje možnosti združevanja pri ustanavljanju poklicnih šol, kar bo prav gotovo dobrodošlo zlasti v naših razmerah. Seveda bodo morali kolektivi za ustanovitev poklicnih šol ustvariti tudi ustrezne pogoje; predvsem bi morali že sedaj posvetiti mnogo večjo pozornost splošnemu izobraževanju delavcev, saj bo glavni pogoj za sprejem v poklicno šolo dokončana osnovnošolska izobrazba, ki pa jo bodo morali nekateri kandidati še pridobiti z dopolnilnim šolanjem.

Casovni pogoj za šolanje kandidata v poklicni šoli (predlog je za 2500 ur teoretičnega in praktičnega dela) bo zahteval v nekaterih poklicnih šolah tudi izpolnitev nekaterih dodatnih pogojev. Tako bo na pr. obrtna poklicna šola prav gotovo potrebovala za uspešno povezovanje teorije in prakse tudi ustrezne urejene delavnice.

Ključni predvideni poklicnim šolam pa centri za izobraževanje pri podjetjih prav nič ne zgluhijo na svojem pomenu kot njihovo dopolnilo. Ti centri bodo lahko v skladu s svojimi proizvodnimi potrebami izoblikovali profile za posamezne poklice ali celo delovne faze. Tako bo na primer poklicna šola za konfekcionarje izoblikovala profile za glavne poklice: težji stroki (težki konfekcionar, lahki konfekcionar, pletilec), medtem ko bo izobraževalni center pri podjetju lahko te profile še bolj detaljno na posamezne delovne faze ali operacije (prikojevalec, likalec itd.). Za notranjo uporabo bo lahko center za svoje profile poklicev izdal absolutnem tudi ustrezna spricevala, ki sicer ne bodo imela navzven prave veljave, vendar pa bodo zanesljivo precej pomenila v določeni industrijski stroki, ne glede na podjetje, v katerem se bo tak delavec zaposlil. Stopnja delavčevega strokovnega znanja pa bo kajpak tudi v tem primeru močno odvisna od kakovosti učnoizobraževalnega procesa v okviru samega centra in prav gotovo bodo uspeli tam, kjer bodo znali teorijo učinkovito povezovati tudi s praktičnim usposabljanjem na delovnem mestu.

S fotoarhiva soboske SSTV:
Lepo je bilo na Pohorju!

Osnovno merilo: dobro gospodarjenje

Predsednik občinske komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov v Murski Soboti tov. inž. Edo Perhavec je v razgovoru z našim sodelavcem predvsem poudaril družbeno politično nalogo komisije. S tem v zvezi je omenil tudi odgovornost organov delavskega samoupravljanja v kolektivih. Nadaljnja družbeno politična naloga komisije je, da omogoča zboru proizvajalcev pri občinskem ljudskem odboru, da laže opravlja svojo nalogo.

Med konkretnimi nalogami komisije je tudi ta, da obravnava pravilnike o delitvi čistega dohodka in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov ter ugotavlja, v kolikor so gospodarske organizacije in zavodi upoštevali pri omenjeni delitvi ustrezi zakon in splošna merila. Nadalje bo komisija tudi ocenjevala raven in razpore osebni dohodkov. To predvsem zaradi tega, ker se s pravilniki, ki jih sprejemajo gospodarske organizacije in samostojni zavodi, ne delijo samo osebni dohodki, ampak se z njimi ustvarja razmerje med akumulacijo in osebno potrošnjo, kar je seveda važno za stabilizacijo gospodarstva in njegov napredek. S tem je izredno močno poudarjena družbeno vloga kolektiva in je zgrešeno mnenje v kolektivih in družbenih organih, ki menijo, češ, družba nam je dala pravico deliti sredstva, pri tem pa ni nobene odgovornosti. Družbeno odgovornost kolektivov je zelo velika, ker gre za razmerje med kupnimi in blagovnimi fondy, kar pa je stvar celotne družbe.

Ni manj važna naloga komisije je tudi pomagati in vsklajevati to delo ter uporabiti vse iz tega izhajajoče možnosti. Sele v skrajni meri bo komisija zahtevala prilagoditev teh pravilnikov veljavnim merilom. Kjer ne bo moč na temelju razgovorov priti do družbeno koristnih zaključkov, bo komisija pozvala gospodarsko organizacijo, da primerno prilagodi svoj pravilnik.

Spričo vseh teh obširnih in odgovornih skupnih nalog se je komisija odločila, da ne bo sklepal površno, temveč v vsakem primeru posebej in sicer še takrat, ko bodo na razpolago vsi potrebni podatki. Sedaj podjetja v soboski (in drugih pomurskih občinah) občini sestavljajo analitične ocene po znanih navodilih. Nato bo sledila strokovna obdelava ter razprava na omenjeni komisiji, ki bo s svojimi ugotovitvami in stališči seznanila podjetja.

Kar zadeva merila, manjkajo ta predvsem za zavode in ustanove. Kaže, da bodo morali razdeliti podjetja po panogah, po velikosti in podobnem. Tudi pri tem se je komisija odločila za življenjska gledišča. Glede startnih osnov komisija ne želi izhajati iz podatkov na obrazcih. Izhajanje iz takega pojmovanja bi lahko prizadelo predvsem kolektive, ki so do bro gospodarili, kolektive, ki so večji del čistega dohodka razdelili za osebne dohodke, pa stimulovalo. Komisija se bo torej zavzela za realno oceno vsake gospodarske organizacije in to za objektivno oceno, a ne na temelju togih izračunov. Osnovno merilo pri tem bo predvsem dobro gospodarjenje, v kolikor ne osnovno, pa vsaj eno izmed bistvenih meril.

Razumljivo pa je, da smo sedaj v obdobju dela, ko je potrebna politična priprava in tolmačenje družbeno-političnega smisla vseh v postev prihajajočih predpisov. B. S.

Materialni stroški se znižujejo

V minulem tednu je bila v Lendarviski seja občinskega ljudskega odbora, na kateri so odborniki obširno razpravljali o gibanju gospodarstva v lanskem letu.

Iz podanega poročila se je dalo razbrati, da so gospodarske organizacije v lanskem letu ustvarile nad 4 milijarde 800 milijonov dinarjev celotnega dohodka, se pravi, za

10,4 odstotka več kakor leta 1960. Kljub temu pa so morali na seji ugotoviti, da finančni plan ni bil v celoti izpolnjen. Najmanjši porast dohodka so zabeležili v industriji. Kakor so ugotavljali na seji, je to nastalo predvsem zaradi upadanja proizvodnje nafte in zaradi zastoj pri prodaji opeke. Močan porast finančne realizacije pa so lani zabeležili v

ostalih panogah, predvsem v obrti, kjer se je celotni dohodek povečal za 59,6 odstotka. Na povečanje dohodka je zlasti pozitivno vplivalo znižanje materialnih stroškov. Kakor so ugotavljali, je na znižanje materialnih stroškov vplival razvoj delavskega samoupravljanja in večja zainteresiranost kolektivov.